

Секція: Фінансові ринки

ДОБРЯНСЬКА О.М.

III курс, спеціальність «Фінанси і Кредит»

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Інститут Післядипломної Освіти

м. Київ Україна

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Фінансовий ринок є життєво важливим фундаментом для зростання, розвитку і стабільності національної ринкової економіки. Становлення і розвиток фінансового ринку має стати ключовим елементом сильного економічного середовища, який підтримуватиме корпоративні ініціативи, забезпечуватиме фінансування реального сектора економіки через залучення інвестицій, здійснення платежів та перерозподілу капіталів. Як катализатор економічного зростання - фінансовий ринок буде істотно впливати на забезпечення суверенітету держави та реалізацію її національних інтересів в умовах глобалізаційних процесів.

За умов глобальної інтеграції ринків фінансових послуг надзвичайно важливим завданням для кожної країни є забезпечення функціонування конкурентоспроможного ринку фінансових послуг. Відсутність узгодженого законодавства та ефективних принципів регулювання та нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ є однією з серйозних проблем розвитку фінансового сектора в цілому. Недосконалість сучасного законодавства про небанківські фінансові установи та неадекватність системи регулювання та нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ також перешкоджає ефективному впровадженню політики уряду, направленої на поліпшення системи

соціального забезпечення, в тому числі проведення медичної та пенсійної реформ [2, с. 22].

Адаптація існуючих форм інтеграції до фінансового ринку дозволила виявити найбільш прийнятні для співпраці фінансових посередників: агентські відносини - надання взаємних послуг на умовах комісійного винагородження; кооперація - висока ступінь інтеграції під час розробки продуктів аж до спільних послуг та розвитку спільних каналів їх розповсюдження, можливість взаємного використання баз даних щодо клієнтів; фінансовий супермаркет - найвища ступінь інтеграції політики і бізнес-операцій, яка характеризується можливістю спільного використання баз даних про клієнтів, надання універсальних фінансових послуг та цілковито інтегрованих продуктів.

Передумовами інтеграції діяльності фінансових посередників є: подібність технологій управління активами та оцінки ризиків; зменшення трансакційних витрат по всьому циклу руху грошей від їх залучення до розміщення; диверсифікація фінансових ризиків; можливість створення уніфікованої фінансової торгової марки.

Перевагами інтеграції банків зі страховими компаніями і пенсійними фондами є: розширення набору послуг при обслуговуванні клієнтів; вигреш від продажу полісів страхування; отримання додаткових комісійних доходів; змога кредитування клієнтів під заставу страхових та пенсійних полісів; додаткові комісійні доходи від купівлі валюти для страхової компанії; залучення стабільних довгострокових ресурсів; володіння пакетом акцій страхової компанії з метою підвищення капіталізації.

Перелічимо основні аргументи на користь страхування як засобу гарантування безпеки бізнесу. По-перше. У діяльності банків, коли активно поширюються нові фінансові та інформаційні технології, виникають ризики, від яких не можна захиститися традиційними засобами

безпеки, хоча нехтувати ними просто неможливо. По-друге. Для безпеки банкам зазвичай пропонується комплексне страхування.

Перевагами інтеграції страхових компаній із комерційними банками є: можливість значного розширення клієнтської бази; ефективне використання філіальної системи і надлишкових потужностей банку; диверсифікація капіталу та доходу; можливість надання повного спектра банківських і страхових послуг. У зв'язку з об'єктивною необхідністю розміщення ресурсів страховим компаніям вигідно інвестувати кошти в акції банків, бо вони рентабельніші, ніж банківські депозити і державні цінні папери. Важливий напрям взаємодії страхових компаній і банків в Україні - запровадження спільних технологій продажу фінансових (страхових і банківських) послуг на вітчизняному ринку.

Взаємодія комерційних банків і пенсійних фондів зводиться до таких форм: у системі першого рівня банківська установа - уповноважений банк та зберігач; у системі другого банк - зберігач, надає фонду інформацію стосовно чистої вартості його активів; у системі третього рівня банк - безпосередній учасник шляхом укладення договорів про відкриття пенсійних депозитних рахунків та виконує функції зберігача.

Можливими формами інтеграції діяльності фінансових посередників є: агентські відносини, кооперація, фінансовий супермаркет. Сучасному стану розвитку фінансового ринку України більшою мірою відповідає їх співпраця на базі укладених агентських угод. У подальшому слід очікувати розвиток кооперативних форм інтеграції, надання універсальних фінансових послуг та цілковито інтегрованих продуктів. Найбільш вдалою організаційно-правовою формою, яка дозволяє банкам можливість зливатися з іншими фінансовими установами, є фінансова холдингова група [1, с. 234].

Інтеграція фінансових посередників дозволяє досягти синергетичного ефекту і додаткової вигоди від об'єднання ресурсів

компаній, що проявляється у таких позитивних перевагах: збільшення доходів за рахунок розширення спеціалізації, поліпшення маркетингу та посилення позиції на ринку; зменшення витрат та економії на взаємодоповнюючих ресурсах; оптимізація оподаткування; зниження вартості капіталу; Вона може спонукати до створення об'єднаного наглядового органу, оскільки фрагментарний нагляд за діяльністю фінансової групи, яка займається всіма зазначеними видами бізнесу, є неефективним.

Отже, інтеграційні процеси об'єктивно стали невід'ємним аспектом ведення бізнесу на світових фінансових ринках і учасники ринків асоціюють із цим процесом найвищий ступінь складності, більшу частку постійних витрат, високі вимоги до фахівців і дуже тверде конкурентне середовище, питання про ступінь привабливості глобального ведення бізнесу для більшості неоднозначний. Чим глобалізованіша країна тим менший обсяг функцій держави вирішується на національному рівні. Повна глобалізація фінансів призведе до перенесення більшості функцій держави щодо регулювання фінансовою сферою країни на глобальний рівень, тому важливим є визначення тих функцій, які лишатимуться прерогативою держави. При удосконаленні розвитку фондового ринку України слід пов'язувати із розвитком ринку похідних фінансових інструментів; інструментів сек'юритизації фінансових активів та ринку іпотечних цінних паперів. Для стимулювання розвитку ринку похідних фінансових інструментів на законодавчому рівні мають бути врегульовані питання щодо однозначного визначення цих інструментів та базових активів; визначення прав і обов'язків сторін в угодах з похідними фінансовими інструментами; створення механізмів захисту інтересів учасників ринку; визначення вимог до учасників ринку похідних, управління ризиками операцій з похідними, обліку цих інструментів тощо.

Література:

1. Бардиш Г.О. Проектне фінансування. Підручник. - 3-тє видання. - К.: "Хай-тек Прес", 2008. - 464с.
2. Загурський О.М. Удосконалення ролі державного регулювання фондового ринку в ринковій економіці / О.М. Загурський// Формування ринкових відносин в Україні. –2014. – №4. – С.21-23.